

Lars Rogstad

Notater

FoB2000

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

- rapport fra Lysebu-seminar 8. og 9. desember 1998
- tiltaksplan for bedre adressesamsvar

Forord

Statistisk sentralbyrå skal gjennomføre en folke- og bolig telling i år 2000 (FoB2000). (Se SSB 1998a og 1998d for mer informasjon)

Detaljert stedfestet informasjon er svært viktig for tellingen, da tellingene tradisjonelt er de viktigste kildene for detaljert geografisk statistikk. Adressen i Folkeregisteret er kilden for den detaljerte befolkningsstatistikken, og dette kombineres med data fra adresseregisteret i GAB. Dermed blir samvaret mellom de to adresseregisterene – i Folkeregisteret og i GAB – avgjørende for kvaliteten på den statistikken som SSB kan produsere.

SSB arrangerte i desember 1998 et eget arbeidsseminar for å drøfte disse problemstillingene mer i detalj.

Seminalet samlet deltakere fra Skattedirektoratet, folkeregisterkontor, Statens kartverk, kommunene, Geoservice AS, Norsk Eiendomsinformasjon as og Statistisk sentralbyrå. Deltakerlisten er i vedlegg 3.

Det viktigste resultatet fra seminaret var at det ble utarbeidet en omforent tiltaksplan som skal bidra til å forbedre samsvaret mellom de to adresseregistrene. Tiltaksplanen er dokumentert i denne rapporten. Dessuten er alle innleggene fra seminaret gjengitt.

Den omforente tiltaksplanen skal følges opp gjennom konkrete aktiviteter. SSB har påtatt seg å initiere og koordinere dette arbeidet. Hovedpunktene i dette oppfølgingsarbeidet er omtalt i rapporten.

Oslo, april 1999

Lars Rogstad

Paul Inge Severeide

Prosjektleder FoB2000

Etter at arbeidet med denne rapporten er avsluttet er det arrangert et første møte (10.5.99) mellom Skattedirektoratet, Statens kartverk og Statistisk sentralbyrå for å drøfte det videre arbeidet med tiltaksplanen.

Innhold

1. Bakgrunn - innledning	5
Prosjektleder FoB2000 Paul Inge Severeide, Statistisk sentralbyrå Rådgiver Lars Rogstad, Statistisk sentralbyrå	
2. Samsvar mellom adresseregistre	9
Førstekonsulent Finn Thorkildsen, Statistisk sentralbyrå	
3. Adresseregisteret i GAB.....	11
Senioringeniør Gotfred Rygh, Statens kartverk	
4. Adressedata i Folkeregisteret.....	14
Førstekonsulent John Olav Birkeland, Skattedirektoratet	
5. Adresseforvaltning i kommunene - eksempel fra Hamar kommune.....	16
Avdelingsleder oppmålingsavdelingen Reidar Sætveit, Hamar kommune	
6. Adresser og registerkoblinger – I.....	18
Daglig leder Helge Wangen, Geoservice AS	
7. Adresser og registerkoblinger – II.....	20
Utviklingsjef Tore Brettås, Norsk Eiendomsinformasjon AS	
8. Forslag til tiltak for bedre addressesamordning	24
Rådgiver Lars Rogstad, SSB	
9. Konklusjoner – tiltaksplan og videre arbeid	27
Referanser – aktuell dokumentasjon	31
Vedlegg 1: Seminarinvitasjon.....	32
Vedlegg 2: Seminarprogram	33
Vedlegg 3: Deltakerliste	35
Vedlegg 4: Tiltaksplan – tilbakemelding fra Statens kartverk.....	36
Vedlegg 5: Tiltaksplan – tilbakemelding fra Skattedirektoratet	37

1. Bakgrunn - innledning

Bakgrunn - en historisk framstilling i 21 punkter (1992 - 1998)

Prosjektleder FoB2000 Paul Inge Severeide, Statistisk sentralbyrå

Adressesamsvar mellom Det sentrale folkeregister og GAB-registeret er (dessverre) ikke noen ny problemstilling! Her er det punktvis gjengitt noe av tidligere tiders arbeid.

1. **Februar 1992:** Etablering av adressedelen i folkeregistersystemet. Rundskriv 16/91 fra Sentralkontoret om etablering av et nytt adresseregister. Rundskrivet skaper noe forvirring. Skal det etableres et nytt adresseregister uavhengig av- og i konkurranse til GAB?
2. **September 1992:** SkD i samarbeid med SK nedsetter en arbeidsgruppe som ser nærmere på Adresseregisteret i GAB og dets forhold til folkeregistrene.
3. **April 1993:** Arbeidsgruppen leverer sin innstilling til SkD (SkD 1993). Flere konkrete tiltak foreslås. Det er dissens på ett punkt. Representantene fra SK, SSB og organisasjonene ønsker at folkeregistrene får tilknytning til GAB så snart som mulig. SkD mener en slik vurdering må utstå til de øvrige tiltakene som er foreslått er gjennomført.
4. **August 1993:** SK etterlyser videre behandling av rapporten i SkD (brev av 06.08.93).
5. **Oktober 1993:** Arbeidsgruppens leder etterlyser videre behandling i SkD (brev av 21.10.93).
6. **Februar 1994:** SkD gir svar på SK og Arbeidsgruppens etterlysning.
7. **Juni 1994:** SSB etterlyser i brev til SkD oppfølging av rapporten. Inviterer til et møte for å komme videre i saken (brev av 09.06.94)
8. **Juli 1994:** Møte mellom SSB, SkD, SK og Miljøverndep. (MD) avholdes.
9. **September 1994:** Brev fra SK til SkD om oppfølging av rapporten. Foreslår å utvikle en maskinell datatransport mellom GAB og DSF. Foreslår å organisere dette som et felles utviklingsprosjekt (brev av 12.09.94).
10. **Oktober 1994:** Svar fra SkD til SK. Fastholder at en kvalitetsheving i GAB er nødvendig før en løsning med delvis maskinell oppdatering av folkeregisteret kan vurderes. SkD vil vurdere saken nærmere når de kvalitetsforbedringer som er påpekt i rapporten er gjennomført i adressedelen i GAB (brev av 13.10.94).
11. **Oktober 1994:** Toppmøte mellom FIN, MD, SkD, SK og SSB. Beslutter å nedsette et utvalg til å utrede mulighetene for å produsere husholdnings- statistikk ved hjelp av et boligregister. Samspill mellom adresseregistrene i DSF og GAB var et tema.
12. **Mai 1995:** Utvalgets innstilling leveres (SSB 1995b). Utvalget understreker at det må treffes tiltak som sikrer at DSF nytter de samme numeriske adressene som GAB. Viser til rapporten fra april 1993. SkD understreker at det ikke er behov for innføring av et eget leilighetsnummer hverken i GAB eller DSF for å kunne utføre SkDs oppgaver. Påpeker samtidig at forslaget antakeligvis ikke er realiserbar.

13. **Juni 1995:** Nytt møte i FIN om manglende samsvar mellom adresseregistrene.
14. **Oktober 1995:** Brev fra FIN til SSB om FoB2000. FIN slår fast at det er nødvendig med en forbedring av kvaliteten i GAB og DSF for å sikre bedre samsvar mellom adresseopplysningene i de to registrene. FIN foreslår at det nedsettes en styringsgruppe, ledet av SSB og sammensatt av representanter fra SK og SkD. Styringsgruppen skal sikre framdriften i arbeidet (tiltakene fra rapporten april 1993). Midler er avsatt.
15. **Desember 1995:** Rapport fra en Interdepartemental arbeidsgruppe (KAD, MD og FIN) om forslag til boligregister og bruk av leilighetsnummer i folkeregisteret. Utvalget skriver: " Uansett om man går inn for et boligregister eller ikke, synes det nødvendig å gjennomføre tiltak som sikrer bedre samsvar mellom adresseopplysningene i GAB og DSF".
16. **Desember 1995:** Brev fra SK til FIN om adressesamsvar mellom DSF og GAB, samt oppfølging av rapporten fra april 1993
17. **Februar 1996 - mars 1996:** Brevveksling mellom FIN og SkD om adressesamsvar og samarbeid SkD/SK.
18. **Juli 1996:** Styringsgruppen (jf. pkt. 14) leverer en statusrapport (SSB 1996) som inneholder dokumentasjon og resultater fra en kopling av adresseregistrene i DSF og GAB. Det foreslås noen tiltak.
19. **Januar 1997:** Rapport fra en arbeidsgruppe med representanter fra SSB, SkD og SK om metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister (SSB 1997).
20. **Januar 1998:** Rapport fra en arbeidsgruppe med representanter fra SSB, SkD og SK som reviderte og oppdaterte planene for opprettelse av et boligregister (SSB 1998b). Peker på som en avgjørende forutsetning for boligregisteret at det etableres et 1:1 forhold på laveste nivå mellom adressene i GAB og DSF.
21. **Desember 1998:** SSB ved FoB2000, tar initiativet til et seminar om adressesamsvar GAB - DSF. Seminaret har deltakelse fra SSB, SkD, SK, FIN, MD, kommunene, folkeregistre, Norsk Eiendomsinformasjon og Geoservice AS.

Historien viser at flere parter har brukt til dels mye tid og ressurser på å oppnå bedre samsvar mellom folkeregisteret og adresseregisteret i GAB. Så langt må vi erkjenne at resultatene ikke står i forhold til innsatsen. SSB har tatt initiativet til dette seminaret for å komme et skritt videre i arbeidet. Vi har invitert de viktigste aktørene og vi har satt av to dager til intensiv drøfting av hovedproblemene. Hovedmålet med seminaret er å komme fram til et tiltaksdokument som er konkret og som alle parter kan slutte seg til. Samtidig må vi etablere et oppfølgingsapparat som sikrer at tiltakene får den framdrift som seminaret blir enige om.

Adressesamsvar DSF og GAB – SSBs behov

Rådgiver Lars Rogstad, Statistisk sentralbyrå

Bakgrunn

Innlegget tar for seg problemstillinger knyttet til adressesamsvar mellom Det sentrale folkeregister (DSF) og Adresseregisteret i GAB. Innlegget tar i første rekke utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås (SSB) behov for korrekte adressedata, men det er også andre viktige samfunnsinteresser som har et stort behov her.

SSB er avhengig av en del adressekjennermerker for å produsere regionalisert personstatistikk. Disse kjennermerkene registreres dels i DSF og dels i GAB. Adressekjennermerker fra GAB overføres til befolkningsdataene fra DSF gjennom en kobling mellom de to registrene. Koblingsbegrepet er det standardiserte adressebegrepet *numerisk adresse*. Dette er grundig drøftet i Thorkildsen (1998) og Strand (1996).

Følgende adressekjennermerker overføres fra GAB-registeret til befolkningsdataene fra DSF:

- grunnkrets
- tett/spredt
- kirkesogn
- bydeler («Annen krets 1») og kvartal («Annen krets 2») i Oslo
- koordinat

Følgende adressekjennermerker beholdes i dataene fra DSF:

- postnummer
- skolekrets
- valgkrets

Formålet med koblingen mellom DSF og GAB er bl.a. å kunne presentere detaljert befolkningsstatistikk på grunnkrets nivå og for bydeler, og for kjennermerket tett/spredt. SSBs kvalitetskrav til produksjon av befolkningsstatistikk på grunnkrets nivå for en kommune innebærer at maksimum 2,5 % av de registrert bosatte kan være uplassert på grunnkrets. For stadig flere kommuner er det ikke mulig å innfri dette kravet, dels på grunn av manglende kobling mellom GAB og DSF og dels på grunn av manglende opplysninger i GAB.

For å illustrere SSBs behov kan dette problemområdet grupperes i tre delproblemstillinger:

- i) *kobling* mellom DSF og GAB, dvs. samsvar mellom adressene i de to registrene
- ii) *manglende registrering* av adressekjennermerker i GAB
- iii) *feil registrering* av adressekjennermerker i GAB

Tiltak knyttet til den første problemstillingen er behandlet grundigst i dette innlegget, mens problemstilling ii) og iii) er omtalt noe mindre detaljert. Alle tre problemstillingene er imidlertid av stor betydning for å oppnå en grunnkrets- og tett/spredt-fordelt personstatistikk med tilstrekkelig kvalitet.

SSB foretar en del nødvendige ad-hoc opprettinger i befolknings- og adressedataene for å forbedre kvaliteten på grunnkrets- og tett/spredt-koden. SSB foretar primært de kvalitetskontroller, opprettinger og den oppfølging som er nødvendig for å kunne produsere grunnkrets- og tett/spredt (tettsteds-)statistikk av god kvalitet. Disse opprettingene blir av ulike grunner i liten grad tilbakeført til DSF og GAB.

For SSB er denne ressursbruken ikke tilfredsstillende, og det er også nødvendig å iverksette mer grunnleggende tiltak som forbedrer datakvaliteten i basisregistrene. SSB legger årlig ned mye ressurser (ca. 8 ukeverk i 1998) i å forbedre samsvaret mellom DSF og GAB og å rette opp registreringer i GAB-registeret.

Problembeskrivelse

Følgende problembeskrivelse ligger til grunn for vurderingene:

1. Manglende direkte kobling mellom DSF og GAB

Det blir opprettet adresser i DSF uavhengig om adressen finnes eller ikke finnes i det offisielle adresseregisteret i GAB. Det blir ikke registrert i DSF for hvilke adresser dette gjelder.

Dette fører til manglende samsvar mellom adresseregistrene i DSF og GAB. Problemet er økende. Dette er nærmere dokumentert og drøftet i Thorkildsen (1998).

2. Ikke tilfredsstillende datakvalitet i GAB

Datakvaliteten i GAB er ikke tilfredsstillende. Dette omfatter både dekningsgrad og kvalitet på registrerte opplysninger.

3. Manglende rutiner for endringer av adresser i GAB

GAB har ikke utviklet gode nok rutiner for melding om endringer i eksisterende adresser. Dette medfører problemer for andre registreiere.

4. Ulik registerkultur i DSF og GAB

Det er ulike registerkulturer i Folkeregister-systemet og i GAB-systemet. GABs funksjon som et kontinuerlig oppdatert on-line register (oppdateringsfrekvens, aktualitet) kan forbedres.

Tidligere arbeid

I en årrekke har det vært et samarbeid mellom SSB, Statens kartverk og Skattedirektoratet for å forbedre koblingen mellom GAB og DSF.

SSB har et medansvar for å følge opp tiltak som skal sikre bedre samsvar mellom numerisk adressekode i adresseregisteret i GAB og i DSF. En del tiltak er allerede fremmet, seinest i en statusrapport pr. 1. juli 1996 fra en styringsgruppe som skal sikre bedre samsvar mellom GAB-registeret og Det sentrale folkeregister (SSB 1996). Gruppen hadde representanter fra Skattedirektoratet (ved Sentralkontoret for folkeregistrering), Statens kartverk og SSB.

Styringsgruppen foreslo følgende strakstiltak:

1. Oppretting av registrering av feltet 'oppgang' for Oslo kommune
2. Spesiell kontakt med de kommunene med dårligst koblingsresultat
3. Regelmessig produksjon av oversikter som dokumenterer koblingsresultatene

Skattedirektoratet var ansvarlig for gjennomføringen av de to første tiltakene. Disse er p.t. ikke gjennomført.

Skattedirektoratet etablerte i samarbeid med bl.a. Kartverket i 1993 en arbeidsgruppe som skulle se på kvaliteten i GABs adresseregister og forslå rutiner for å forbedre datakvaliteten. Konklusjoner fra rapporten (SkD 1993) var bl.a.:

- adressedataene i GAB har ikke tilfredsstillende kvalitet
- det mangler tilfredsstillende rutiner for ajourføring av adresseopplysninger
- det er mulig på kort sikt å bedre datakvaliteten
- det må innledes et tettere samarbeid mellom Skattedirektoratet og Kartverket

Det ble også forslått en rekke konkrete tiltak (se kapittel 9 i denne rapporten). De fleste av disse tiltakene kunne gjennomføres innenfor eksisterende regelverk. Det er grunn til å anta at disse tiltakene fortsatt er aktuelle.

2. Samsvar mellom adresseregistre

Førstekonsulent Finn Thorkildsen, Statistisk sentralbyrå

Siden 1996 har Statistisk sentralbyrå (SSB) overført følgende geografiske kjennemerker fra adresseregisteret i Grunneiendom-Adresse-Bygning registeret (GAB) til befolkningsdataene fra Det sentrale Folkeregisteret (DSF):

- grunnkrets
- boligstrøk (tett/spredt)
- kirkesogn
- annen-krets 1 (bydel i Oslo)
- annen-krets 2 (kvartal i Oslo)
- adressekoordinater

Dette blir gjort for å kunne publisere personstatistikk på lavt regionalt nivå (statistikk for hver grunnkrets eller for tettsteder).

Etter at de ønskede kjennemerker har blitt overført fra GAB til DSF er det fortsatt være personer registrert i DSF hvor kode for de geografiske kjennemerkene mangler. Dette er et resultat av manglende samsvar mellom adresser brukt i DSF og adresser brukt i GAB. Det vil si, det finnes en eller flere adresser som er registrert i DSF, og hvor en eller flere personer bor, som ikke finnes i GAB registeret. Personene er med andre ord registrert boende på en adresse som i teorien ikke finnes. GAB registeret er det offisielle adresseregisteret i Norge. I tillegg er det ikke fullstendig utfylling av grunnkrets og boligstrøk i GAB. Registereierne, Skattedirektoratet (administrativt og faglig ansvar for DSF) og Statens kartverk (administrativt og faglig ansvar for GAB), har sammen med SSB tidligere fokusert på denne problemstillingen (Skattedirektoratet 1993, Statistisk sentralbyrå 1996 og Statskonsult 1996).

SSB har utført et omfattende arbeid med å dokumentere samsvaret mellom adressene i DSF og i GAB. Dette arbeidet er dokumentert i Thorkildsen (1999). Her er det vist noen hovedkonklusjoner fra dette arbeidet.

Tidligere koblinger mellom adresseregisteret i GAB og DSF ved SSB har avdekket for dårlig samsvar mellom adressene brukt i disse registrene. Vi har sett tilsvarende koblinger gjennomført med en analyse av utviklingen over tid av det manglende samsvaret. Gjennom de 4 siste årene, har det til enhver tid vært omkring 40 000 personer registrert boende på 13 posisjoners adresser (dvs. hus/bruk) i DSF, som ikke finnes igjen i adresseregisteret i GAB. For 17 posisjoners adresse (dvs. oppgang/festenummer) er dette antallet over 120 000. Andelen av adresser som blir brukt i DSF, og som ikke finnes igjen i adresseregisteret, er henholdsvis 1,2 og 2,5 prosent for 13 og 17 posisjoners adresse.

Siden 1996 har det vært en negativ utvikling for koblingsresultatene på alle nivåer. Selv om andelen uten samsvar ikke varierer mye fra år til år, er det stor variasjon i hvilke adresser som mangler samsvar. Omkring 50 prosent av 13 posisjoners adressene som mangler samsvar et år, mangler ikke samsvar året etter. Bare 20 prosent (2 761 adresser) mangler samsvar gjennom hele perioden. For 17 posisjoners adresser er tilsvarende tall 35 prosent og 37 prosent (12 316 adresser). Andelen adresser uten samsvar varierer mye fra kommune til kommune, og fra år til år for den enkelte kommune. Men av kommunene med mindre en 0,5 prosent adresser uten samsvar i 1998 (116 kommuner), har halvparten mer en 5000 innbyggere. Blant kommunene med mer enn 2,5 prosent adresser uten samsvar i 1998 (84 kommuner) er det bare 25 prosent med mer enn 5 000 innbyggere. Kommuner med få innbyggere har en tendens til å være overrepresentert blant kommunene med stor andel adresser uten samsvar.

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

Konsekvensen av disse resultatene er at to typer tiltak må til for å forbedre samsvaret mellom registrene. For adresser som mangler samsvar over lang tid må en engangs opprydning gjennomføres. Videre vil en utvidet koordinering mellom registrene føre til at samsvaret blir best mulig til enhver tid.

3. Adresseregisteret i GAB

Senioringeniør Gotfred Rygh, Statens kartverk

Innledning

GAB-registeret kan beskrives som bestående av tre deler, en Grunneiendomsdel, en Adressedel og av Bygningsdelen. Systemet ble utformet fleksibelt i den forstand at de enkelte deler kunne etableres uavhengig av hverandre. Adressedelen ble etablert ved at man benyttet adressefilen som ble opprettet i SSB i forbindelse med folke- og boligtellingsa i 1980. Den inneholdt kun bebodde adresser. Senere er GAB komplettert også med ikke-bebodde adresser, noe som er hjemlet i forskriftene til Delingsloven. Dataene er komplettert, bl. annet er adressene koordinatsatt. Det er også opprettet såkalte pekere mellom grunneiendommer, adresser og bygninger, noe som muliggjør at man for eks. kan søke på adresse og få fram bygningsdata knyttet til adressen i en og samme operasjon. Dette er et vesentlig poeng for å øke brukervennligheten.

Om kretser

I denne sammenheng er særlig grunnkretsdataene og tett/spredt-koden av interesse. Det har vært reist berettiget kritikk vedrørende kvaliteten på disse dataelementene. Det er et problem at disse kretsene ligger under SSB's ansvarsområde, mens det praktiske vedlikeholdet skjer ute i kommunene. Det er ikke alltid samsvar mellom SSB og kommunenes forståelse når det gjelder å definere eksakt hvor grensene ligger. Tett/spredt-koden har vært viet mye oppmerksomhet den senere tid, og man er kommet fram til en ny ajourholdsprosedyre basert på digitale flater. Kommunene er dermed mer eller mindre fritatt for å registrere endringer i t/s-kode på enkeltobjekter.

Tilsvarende opplegg må også utarbeides når det gjelder ajourhold av grunnkretsdata i GAB.

Lovgrunnlag

Etter Delingsloven er det kommunene som er ansvarlig for tildeling av offisielle adresser. Dette er et vesentlig poeng. Dette betyr at alle andre virksomheter i prinsippet skal være definert som brukere av disse adressene. Uten denne bestemmelsen kunne man tenke seg at Posten, eller Folkeregisteret kunne hevde at "Deres" adresseregister var landets offisielle register med de rettigheter og plikter dette innebærer. Den diskusjonen er nå å betrakte som avsluttet.

Adresser skal tildeles objekter som nyttes til a) boligformål, b) fritidsformål, c) næringsvirksomhet, d) offentlig virksomhet, e) annen virksomhet som tjener et større publikum så langt det er hensiktsmessig. Vi merker oss at etter loven skal også andre objekter enn boliger tildeles adresse.

Kommunene er med hjemmel i forskriftene forpliktet til å melde inn nye og endrede adresser. De er også ansvarlig for å melde inn endringer i datainnhold til eksisterende adresser og dessuten kontrollere at innrapporteringen er riktig.

Ajourhold

De aller fleste kommunene (ca. 320) rapporterer til GAB gjennom online-transaksjoner. Innrapportering til GAB er da en del av saksbehandlingen rundt kommunenes adresseforvaltning. Adresser skal registreres samtidig med at eiendommen gis eget gårds- og bruksnummer, med andre ord før man begynner å bygge. Det er registrert at noen kommuner i gitte situasjoner kan ha en annen praksis, men dette er hovedreglen.

De øvrige kommunene rapporterer på blanketter (skjema) som sendes til fylkeskartkontoret for on-line innregistrering. Disse kommunene rapporterer på månedsbasis. I noen tilfeller har man registrert bekymringsfull kvalitet på rapporteringen

fra enkelte kommuner, og man har i den forbindelse reist spørsmål om fylkeskartkontorene følger opp kommunene på en god nok måte. Det er ingen tvil om at lovgrunnlaget forplikter kommunene ganske sterkt på å levere data av god kvalitet. Man har imidlertid ikke mange sanksjonsmuligheter. I noen tilfeller har man fått Fylkesmannen til å sende brev til kommuner som ikke har oppfylt sine forpliktelser, og dette er et virkemiddel som fortsatt har aktualitet. Ut over dette er det lite man kan gjøre ut over å motivere til innsats. Da er det viktig å dokumentere og legge til rette for bruk av adresser i kommunen. Tankegangen er at dersom kommunen selv har nytte av gode adressedata, vil de av ren egeninteresse legge seg i selen for å rapportere korrekt. Kartverkets satsning på å tilordne koordinater til adressene i GAB var et element i denne strategien. Derved kan adressene inngå i kommunale GIS-applikasjoner, og dette er bruksområder der vi vet kommunene har stor egeninteresse.

Annet ajourhold. Samarbeidsprosjektet med Posten Norge

Kartverket og Posten har inngått avtale om å utveksle data, slik at Posten mottar nye og endrede adresser fra GAB, mens GAB mottar riktige postnummere på enkeltadresser. Avtalen er basert på at Posten som prinsipp aksepterer riktigheten av adressene de får fra GAB, mens Kartverket aksepterer riktigheten av postnummerene som oppstår i Posten. Det er etablert elektronisk to-veis dataflyt, supplert med manuelle opprettingsprosedyrer for å håndtere avvikssituasjoner. Prosjektet er et eksempel på vellykket samarbeid mellom to etater om felles adresseforvaltning, og burde kunne danne mal for andre samarbeidsprosjekter, for eks. mellom Kartverket/GAB og Skattedirektoratet/DSF. Avtalen er inngått på non-profit-basis, dvs at partene i utgangspunktet antas å ha lik nytte, og at man dermed bærer de kostnadene som faller på egen etat når det gjelder systemutvikling og datatransport.

Tiltak – ren GAB-problematikk

Hensikten med dette seminaret er å vurdere hvilke tiltak som kan iverksettes for å legge til rette for et bedre samsvar mellom adressene i GAB og adressene i DSF. Noen tiltak må skje ved direkte samarbeid mellom Kartverket og Skattedirektoratet, mens andre tiltak kan betraktes som ren GAB-problematikk, og som derved kan gjøres eller burde vært gjort helt uavhengig av dette initiativet. I dette avsnittet drøftes noen mulige tiltak.

Motivasjon av kommunene

Kartverket kan fokusere mer på dette. Det kan gjøres ved å presisere tydeligere hvordan adresseregistrering skal gjøres, og ved at fylkeskartkontorene på en mer løpende måte følger opp manglende kvalitet enn i dag. Videre må kommunene få lett tilgang til folkeregisterdata slik at de selv kan dra nytte av lav avviksprosent.

Hypigere innrapportering

I dag er regelen månedlig innrapportering. Dersom det er et sterkt krav fra brukerne at dette skal endres til for eks. ukentlig innrapportering, så må dette vurderes.

Ny transaksjonskode: "Splitting av adresser"

Fra Skattedirektoratets side er det framholdt at registrering av endringer i adresse-ident ved at en adresse, for eks husnummer 4 gis henholdsvis 4A og 4B må kodifiseres på en unik måte, nemlig som splitting av adresse. Dagens praksis, som innebærer at husnummer 4 endres til 4A, mens 4B defineres som "ny", ikke er tilfredsstillende for deres formål.

Manglende og feil kretsdata

Dette bør en ta tak i som en del av det ordinære kvalitetssikringsarbeidet med GAB.

Folkeregistrene bør få online tilgang til GAB

Folkeregistrene har nytte av tilgang til GAB-data i kvalitetssikringsøyemed. Det hender for eks. at folk melder flytting til adresser der det ikke finnes noen bolig overhodet. I tillegg kan de direkte sjekke hvorvidt en oppgitt adresse er en gyldig GAB-adresse, og evt. iverksette tiltak dersom så ikke er tilfelle.

Avvik GAB-DSF

Avvikene har en tendens til å øke. Dette kommer av at det i dag i prinsippet er to adskilte ajourholdsregimer. Nye adresser rapporteres til GAB som en følge av saksbehandling i kommunene, noe som er helt etter reglene. Imidlertid registreres det inn nye adresser i DSF som et resultat av henvendelse fra publikum, uten at det annet enn i unntakstilfeller foretas en avsjekk mot GAB. Dette er også helt etter regelverket dvs. etter lov om folkeregistrering med forskrifter. Dette kan ikke løses uten at rollefordelingen mellom GAB og Folkeregisteret blir revurdert. I en samordnet systemløsning må ajourhold skje etter et omforent regelverk.

Et annet, om enn mindre problem er at DSF ikke kan motta endringstransaksjoner fra GAB på EDB-lesbar form. Dette er særlig merkbart der hvor kommunene foretar storstilte omadresseringer, for eks. der hvor de foretar tildeling av offisiell adresse i hele kommunen over en kort tidsperiode. De lokale folkeregistrene får derved en stor manuell arbeidsbyrde, noe som i kortere eller lengre perioder fører til store avvik for vedkommende kommune.

Løsningsmodeller

Hovedproblemet er det stadig økende avviket mellom adresse-identen i GAB og DSF. Det finnes i prinsippet to måter å angripe denne problemstillingen på: ad-hoc modellen, og system-modellen.

Etter **ad-hoc modellen** gjøres ingen grunnleggende systemgrep. Regelverk og systemløsninger er som i dag, men man sammenlikner adressene i GAB og DSF for eks. en gang i året, produserer avvikslister som så sendes til kommunene og de lokale folkeregistrene for oppretting. Slik var rutinene fram til ca. 1990. I og med at systemløsningene er slik at man fortløpende vil generere nye avvik, vil man måtte kjøre nye konsolideringsjobber senere, med avtalte intervaller. Ulempen med denne løsningen er at man påfører kommuner manuelle arbeidsoppgaver som de sannsynligvis i lengden vil finne uakseptable. De vil med rette hevde at egen arbeidsinnsats er bedre anvendt på andre arbeidsoppgaver. Det vil også hele tiden være avvik mellom registrene som vil bli oppfattet som lite tilfredsstillende. I tillegg vil det også være kostnader forbundet med de sentrale konsolideringskjøringene og tilhørende produksjon av avviksrapporter.

System-modellen innebærer at det etableres en to-veis, elektronisk dataflyt mellom GAB og DSF. Første fase i dette arbeidet vil inkludere en datakonsolidering som beskrevet i ad-hoc modellen. En vil måtte beslutte hvordan dataene i et samordnet system skal ajourholdes, og det vil måtte utvikles eksport og importprogrammer både i GAB og DSF. Parallelt vil det måtte etableres manuelle rutiner for å håndtere situasjoner som ikke kan behandles utelukkende EDB-messig. En vil her pådra seg initielle kostnader, men dette vil en spare inn i driftssituasjonen. En vil når rutinene er i drift stort sett ha et avvik som er tilnærmet null, og som muliggjør for eks. statistikkproduksjon uten at man behøver å bekymre seg synderlig over denne delen av datagrunnlaget. En slik rutine vil dessuten tvinge seg fram dersom det besluttes å realisere leilighetsregisterprosjektet med adresser på leilighetsnivå.

Kartverkets forslag

Kartverket foreslår at man sikter seg inn mot en løsning basert på systemmodellen. Det må utarbeides et dokument partene kan stille seg bak som grunnlag for en felles beslutning. Prosjektet må sikres tilstrekkelige midler til at det er gjennomførbart. Det må så etableres en prosjektorganisasjon som rapporterer til en ledelsesforankret (tung) styringsgruppe.

4. Adressedata i Folkeregisteret

Førstekonsulent John Olav Birkeland, Skattedirektoratet

Folkeregisterets bruk av adresser

Innledning

Et overordnet mål som er innarbeidet i retningslinjene for informasjonsforvaltningen i Skattedirektoratet er at direktoratets registre til enhver tid er ajour, at informasjonen holder fastsatte kvalitetsmål, er komplett, korrekt og konsistent til enhver tid. Deler av informasjonen skal også gjøres tilgjengelig for andre offentlige organer og for privat sektor.

For å nå dette målet, er det satt egne mål for validitet, oppdatering og ajourhold av Det sentrale folkeregister. Alle ordinære meldinger til folkeregisteret skal behandles og registreres innen 2 dager og adresseopplysningene som registreres skal være fullstendige, dvs at numerisk adresse, adressenavn, kretser og postnummer må legges inn før registrering kan gjennomføres.

Skattedirektoratets bruk av GAB er omfattende. Nåværende og planlagt bruk er:

- rapport om eiendomsoverdragelser
- planlagt ajourhold av eiendom i DSB-systemet (fra 1999)
- ved etablering av et evt. BOTA
- planlagt ajourhold av BOTA
 - tinglyste eiendomsoverdragelser fra GAB
 - meldinger fra GAB om nye bygninger
 - meldinger fra GAB om utgåtte bygninger
 - meldinger fra GAB om nye eiendommer
 - meldinger fra GAB om utgåtte eiendommer
 - meldinger fra GAB om på-/tilbygg

Adressene i Det sentrale folkeregister

Adressedelen i Det sentrale folkeregister inneholder bare boligadresser som enten består av en offisiell adresse med adressenavn eller en matrikeladresse. Det numeriske adressebegrepet er satt sammen av:

Kommunennummer	4 siffer
Gatekode eller gårdsnummer	5 siffer
Husnummer eller bruksnummer	4 siffer
Evt. bokstav eller festenummer	4 siffer
Evt. undernummer	3 siffer

Til hver gatekode er det knyttet gatenavn og til matrikeladresser kan det knyttes mellomadressenavn. Alle adresser er knyttet til valgkrets, skolekrets og postnummer som ajourføres på grunnlag av meldinger fra valgstyrene, skolestyrene og Postverket.

For å oppnå samsvar med adressene i GAB får Skattedirektoratet månedlige rapporter om endringer/tilgang/avgang på adresser fra A-delen. I tillegg er det i mange kommuner opprettet uformell kontakt mellom teknisk etat og folkeregisteret.

Når en skal registrere nye adresser i Det sentrale folkeregister er det et krav at adressene skal finnes i og være i samsvar med GAB, dvs si at den numeriske adresse, skrivemåten av adressenavn og kretser skal følge registreringene i GAB. Dette kravet er ikke absolutt, og kan fravikes dersom adressen ikke er registrert i GAB eller den er registrert med åpenbare

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

feil/mangler. Det er derfor ikke uvanlig å ajourføre Det sentrale folkeregister med adresser som hentes fra bl.a. flyttemeldinger.

Avslutningsvis er viktig å understreke at selv om Skattedirektoratet er en adressebruker, er det Skattedirektoratets ansvar å plassere personer på korrekt adresse. Bruken av adresser og kretser er styrt av og knyttet til forvaltningen av personinformasjon og innsamling, bearbeiding og distribusjon skjer som følge av behovet for å ha korrekte personopplysninger.

5. Adresseforvaltning i kommunene - eksempel fra Hamar kommune

Avdelingsleder oppmålingsavdelingen Reidar Sætveit, Hamar kommune

Lovgrunnlag

Delingsloven

Delingsloven § 4 - 1, 4. og 5. ledd sier at Statens kartverk skal føre et register over adresser. Denne oppgaven er delegert til kommunene der adressene oppstår som en del av kommunal saksbehandling

Forskriftene til delingsloven

Forskriftenes 14.3 og 15.1 - 15.13 gir utførlige beskrivelser om hvordan adressetildeling skal foregå

Forskrifter for adressetildeling i Hamar, vedtatt av Hamar kommunestyre 23.10.1995

I Hamar kommune er det vedtatt forskrifter som sier noe om hvem som er adressemyndighet, at forvaltningsstyret vedtar gate- veg- og områdenavn. Forskriftene gir regler om tildeling av adressenummer og sier noe om plikt til å sette opp skilt, hvordan skilene skal plasseres og hvordan de skal være utformet.

Det er kommunen gjennom ovennevnte lovverk som etablerer og forvalter adresser

Hvordan oppstår en adresse

Nye veger - tildeling av navn og gatekoder

Nye bygge/boligfelt - adresser tildeles oftest når reguleringsplanen er godkjent og oppstart av utbyggingen er nært forestående.

Fortetting i eksisterende boligområder - hvis det er sprang i husnumrene, tildeles et nummer som passer. Hvis ikke det er sprang må man dele opp ett husnummer i flere adresser angitt med bokstav

Omadresseringer - dette er ofte nødvendig ved fortetting med flere adresser innen et eksisterende bolig- eller industriområde.

Større adresseringstiltak - det er et mål å innføre offisielle adresser i hele kommunen. Dette er et så stort prosjekt at det vanskelig lar seg gjøre uten å sette inn ekstra ressurser. Dette har vært med i budsjettprosessen i flere år, men er strøket da politikerne ikke finner det tilstrekkelig nødvendig sett opp mot andre kommunale oppgaver og prioriteringer av disse.

Problemområder

Fortetting - ingen ledige husnummer Må vurdere total omnummerering eller fortetting med bokstaver.

Omadresseringer på grunn av reguleringsendringer. Ofte grunnet stengte utkjørsler. Skal man adressere til annen gate eller opprette ny gate?

Bygninger oppført før eiendommer og adresser er etablert. Her kan det bli feil i forholdet til folkeregisteret da folk gjerne melder flytting til en adresse som ikke finnes.

Adresser som ikke «følger boka». I Hamar har vi tildelt bokstaver og likevel beholdt adresse uten bokstav. Et typisk eksempel er at det i tilknytning til Storgata 15 skal inn en

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

ny adresse. Denne har da ofte fått Storgata 15 B mens Storgata 15 beholdes. Etter adresseforskriftene skal da Storgata 15 omadresseres til Storgata 15 A.

Eksempler

Samarbeid med folkeregisteret

Intet reelt samarbeid. Når folkeregisteret mottar en melding om flytting, sjekker de om adressen finnes i folkeregisteret fra før. Hvis den ikke gjør det, kontakter de kommunen for å sjekke om vi kjenner til adressen.

Folkeregisteret får listen Nye Adresser fra GAB. Dette er regelen som vi innførte fra årsskiftet 1996/1997. Det er ikke kommet noen formell protest på dette. Det sendes også meldinger direkte til folkeregisteret om nye og endrede adresser, selv om vi egentlig har kuttet denne rutinen.

Ingen meldinger om endringer i data tilknyttet en adresse. Vi har ikke vært flinke til å ajourføre slike opplysninger i kommunen heller. Eksempelvis ble det foretatt endringer i skolekretsgrensene i 1993 som enda ikke er ajourført i GAB i dag.

Dekningsgrad på de ulike kretskodene

Brukbar dekning, men ikke gjennomført noe vedlikehold

Det registreres kretskoder på nye adresser.

Som oftest får adresser på nyetablerte eiendommer samme kretskoder som avgiverbruket hadde.

Ingen rutine for vedlikehold av kretskoder

Grunn-, skole-, valg- og kirkekretskoder kan enkelt ajourføres v.h.a. flater dannet av digitale kretsgrenser

Postkoder og tett/spredt vil bli ajourført av Posten og SSB

Kvalitetsproblematikk

Ingen klare retningslinjer

Antar at ca. 97 % korrekte koder må betraktes som bra

Kvaliteten kan måles v.h.a. GIS-verktøy, punkt i polygon, med plott av kodene på kart og lister som viser avvikene.

Kontroll av kretsgrensene

Kontroll av kretskodene er nylig gjennomført i forbindelse med SSI-prosjektet basert på forannevnte metode. Det var en del feil, eksakte tall for avvikene har jeg ikke. Opprettingen skal skje maskinelt. Statens kartverk skal foreta opprettingen. Feilene ble presentert både som kartplott og lister.

Kvalitetsproblematikk

Jeg mener kvaliteten vil bli bedre etter hvert. Det er først de siste årene da vi har kunnet kople kart og GAB-data at vi har fått muligheter for å avsløre feilene. Hvis kommunen klarer å holde vedlike digitale kretsgrenser for de ulike kretsbegepr, og dette mener jeg er en enkel oppgave når kretsene først er etablert digitalt, skulle det være en enkel oppgave å holde datakvaliteten svært god uten stor innsats.

Sentrale myndigheter kan og bør bidra økonomisk i forbindelse med opprettingen i GAB da det i stor grad er disse myndighetene som etterspør og har behov for disse dataene.

6. Adresser og registerkoblinger – I

Daglig leder Helge Wangen, Geoservice AS

Virkelighetsbeskrivelse

Adresseidenter

Vi skiller mellom offisielle adresser og matrikeladresser. De fleste problemstillinger som er utredet på nasjonalt nivå har fokusert på offisielle adresser. 43% av adressene i Norge i dag er matrikeladresser. Både kommunene og folkeregistrene har behov for å knytte navn til adressene (bolignavn) der det er matrikeladresser, men det er ingen samordning av bolignavnet som nyttes i DSF og navn på eiendommen i GAB. Der det er flere boliger på samme eiendom er det et visst behov for å skille disse boligene ved å innføre undernummer i matrikeladressen. Det er innført et regelverk for dette i GAB, men ikke tilsvarende regelverk i folkeregisteret. I praksis opplever vi derfor to sett med undernummer (f.eks i Ringsaker kommune) uten at det er noen kobling mellom undernummer i GAB og DSF.

Det synes som det i hovedsak er lagt opp til mye manuelt arbeid rundt omadresseringer (fra matrikeladresser til offisielle adresser). Dersom en kunne ha lagt opp til at en maskinelt nyttet samme datagrunnlag for maskinell oppdatering av både DSF og GAB vil en være mindre sårbar for feil. Dette er tatt opp av flere kommuner som nå arbeider med omadressering.

På tross av at det er betydelige svakheter i dagens rutiner som skal sikre at en får samsvarende adresser i GAB og Folkeregistre, er samsvaret relativt bra. Mye av årsaken til dette ligger i at det i mange kommuner er en tett kontakt mellom Folkeregister og kommunens adressemyndighet. Svakheterne med et slikt opplegg er at en er avhengig av at det etableres lokale rutiner og at prosedyrene fort blir arbeidskrevende.

Kjennemerker på adresser

Det føres i dag kjennemerker både i GAB og DSF parallelt. Kjennemerke for grunnkrets i DSF holdes ikke a jour, men utleveres heller ikke til andre. Kjennemerker for skole- og valgkrets føres parallelt i DSF og GAB uten koordinering, selv om begge skal ha de samme datakilder. Det er ikke rutiner som sikrer at kjennemerker rettes opp både i GAB og DSF ser en finner feil i et av registrene. Tester i SSI-prosjektet (prosjekt Samordnet bruk av Stedfestet Informasjon) viste at ca 1.298 av 8.797 adresser i Hamar hadde feil opplysning om skolekrets i GAB. I Ringsaker hadde 707 adresser feil skolekrets, mens 1.129 adresser hadde feil grunnkrets i GAB. Analysene ble gjennomført ved å teste adressens beliggenhet mot inntegnet kretsgrense (GIS-analyse).

Enkelte kommuner har begynt med flytende skolekretsgrenser. Kjennemerker i GAB og DSF ajourholdes da ikke.

Adresse som koblingsnøkkel i GAB

Adresseidenten er en sentral koblingsnøkkel i GAB. Når en skal samkjøre data fra GAB med andre registre er det viktig at det er etablert nødvendige pekere mellom adresse og eiendom og bygning. Erfaring fra flere prosjekter har vist at det er store mangler i mange kommuner. I en av våre større kommuner manglet ca 60% av adressene kobling til bygning. Tilsvarende manglet 36% av bygningene (som etter reglene skal ha adresse) knytning til adresse. Knyttingen mellom adresse og eiendom er normalt av langt bedre kvalitet enn knytning til bygning.

Problemområder

Følgende oppleves i dag som et problemområde:

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

1. Mangel på tilgang på oppdatert GAB-informasjon hos Folkeregistrene fører til at samordningen mellom GAB og DSF blir arbeidskrevende og at en er avhengig av et godt samarbeid mellom folkeregisteret og teknisk etat.
2. Manglende sentral fokus på praktiske problemer knyttet til matrikeladresse
3. Dobbelt rapportering av kjennemerker på adresser til sentrale registre uten noen koordinering
4. Dårlig tilgjengelighet på informasjon fra sentrale registre fører lett til at det opprettes lokale registre som blir brukt og ajourholdt mer enn de sentrale registre.
5. De begrensninger en hittil har hatt når det gjelder å få tillatelse til å nytte anonymiserte data dra DSF som kan nyttes til å lage et godt beslutningsgrunnlag for planlegging av kommunal tjenesteproduksjon. Nye retningslinjer fjerner nå disse problemene, men adressekvaliteten (samsvar mellom DSF og GAB) vil ha stor betydning for den nytteverdi en kan oppnå.

Forslag til forbedringer

1. Etablere løsninger og rutiner som sikrer at en får god konsistens mellom adresseidenten i GAB og DSF. Dette kan oppnås ved at Folkeregistrene får bedre tilgang til oppdaterte data fra GAB og at en får rutiner som sikrer at adresser blir registrert så tidlig som mulig i GAB. Det foreslås at Kartverket i samarbeid med KS utarbeider rutiner som sikrer at adressene er registrert i GAB på det tidspunkt Folkeregistret trenger adressen.
2. Innføre et samordnet regelverk for GAB og DSF når det gjelder tildeling av adresser på eiendommer med matrikeladresser der en har flere bolighus på samme eiendom. Det foreslås gjennomført ved at DSF nytter samme opplegg som i dag nyttes i GAB.
3. En utnytter geografisk informasjonsteknologi til å ajourholde kjennemerker på adresser i sentrale registre. De fleste kommuner vil etter hvert kunne produsere underlag som kan nyttes for å holde sentrale registre ajour ved bruk av maskinell oppdatering. Dette krever at en har full samordning mellom adresser i GAB og DSF.
4. Få et samordnet opplegg for å bruke samme "bolignavn" på eiendommer med boliger på matrikeladresser. Det anbefales å ta utgangspunkt i bolignavnet som nå nyttes i DSF.

7. Adresser og registerkoblinger – II

Utviklingssjef Tore Brettås, Norsk Eiendomsinformasjon AS

Om Norsk Eiendomsinformasjon AS

Norsk Eiendomsinformasjon as (NE) - tidligere Tinglysingsdata as - innførte elektronisk tinglysing i Norge i tidsperioden 1988 - 1993 (fase 1 av prosjektet). Herunder organisering av konvertering av Grunnbokens ca 6,2 mill grunnboksark, innføring av lokale tinglysnings- og andre EDB-baserte systemer i domstolene, utvikling av et sentralt register- og avgivelsessystem for tinglysingsdata (Elektronisk Grunnbok), samt etablering av et forhandlernettverk for kommersiell avgivelse av tinglysingsdata til samfunnslivet.

Parallelt med prosjektets fase 2 (registrering av servitutter og gjennomføring av diverse datakvalitetstiltak i tidsperioden 1991- 1995) deltok selskapet i en utredning av samordnet avgivelse av data fra Elektronisk Grunnbok og GAB. Utredningen resulterte i en formelt Stortingsvedtak om en slik samordning. Selskapet ble tildelt oppgaven og endret navn fra Tinglysingsdata as til Norsk Eiendomsinformasjon as fra og med 1995. Oppgavene knyttet til de lokale systemene i domstolene ble trukket inn under Justisdepartementet.

NE eies 100% av Staten ved Justisdepartementet, men pga den avtaleregulerte GAB-oppgaven fungerer NE også på vegne av Miljøverndepartementet ved Statens kartverk.

Om oppgavene til NE

NE har avtaler om enerett til kommersiell distribusjon av elektroniske data fra Elektronisk Grunnbok (EG) og GAB via et forhandlernettverk til brukere innen både offentlig og privat sektor. For tiden har NE utviklet og tilbyr markedet to hovedprodukter. Eiendomsregisteret (EDR) er et online-produkt som brukes av ca 15.000 brukere. EDR fremstår som en sømløs integrasjon av EG og GAB. Norges Eiendommer på CD-rom er nesten hele GAB-databasen forenklet og komprimert på én plate sammen med et søke- og rapporteringsprogram. Interessen for CD-løsningen er økende, noe som betyr at GAB-data blir tilgjengelig for nye brukergrupper, som i sin tur fremmer nye krav og ønsker om forbedret datakvalitet. I tillegg leverer NE en rekke datauttrekk og registervaskinger på spesialoppdrag.

I tillegg til avleveringsoppgaven står NE for den daglige organisering av drift og systemforvaltning for både EG og GAB, noe som har vist seg praktisk og økonomisk.

Etter at NE ble opprettet i 1995, har selskapet intet ansvar for ”produksjonsnettverket” knyttet til EG - dvs registrering av tinglysningsdokumenter i domstolene. Selskapet har heller aldri hatt slikt ansvar i forbindelse med GAB. NE distribuerer i prinsippet de data som foreligger i EG og GAB. Gjennom den kommersielle virksomheten i markedet har selvsagt NE stor interesse av datakvaliteten, og har i denne sammenheng bidratt med ressurser i konkrete datakvalitetsprosjekter.

Om adressedata levert av NE

En kan med en viss rett si at NE representerer ”markedets interesser” vedrørende de adressedata som ligger i selskapets produkter med grunnlag i EG og GAB. Generelt sett kan en si at adressedata fra NE består av:

1. Adresseidenter med dets kjennemerker (kretser og koordinater) og koblinger til eiendoms- og bygningsdata slik de foreligger i GAB.
2. Bostedsadresser til hjemmelshaver eller eiere/rettighetshaver til eiendom (personer og juridiske personer).

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

I forbindelse med pkt 2 er det viktig å minne om at det er <Navn> som er nøkkelen til hjemmelshaver i Grunnboken. Personnr (eller organisasjonsnr) registreres i tillegg, noe som betyr at en kan hente inn offisielt navn og bostedsadresse fra Folkeregisteret eller Enhetsregisteret (for tiden via henholdsvis Statens Datasentral og IBM). Disse vaskeoppgavene gjennomføres først etter at hjemmelsovergang er overført fra EG til GAB.

NE er selvsagt interessert i en best mulig kvalitet på adresseidentene med kjennemerker og koblinger, OG at det er best mulig samsvar mellom adresseident og boligadresse til hjemmelshaver eller eier/rettighetshaver.

Men vi må få tilføye at vi ikke har fått særskilte tilbakemeldinger fra markedet på at vi har et avvik i EDR og Norges Eiendommer på samsvar mellom adresseidenter og bostedsadresser. Utover en generell samfunnsinteresse har vi altså ingen utsagnskraft i hva et avvik betyr for vårt marked.

Visjon

NE har på egne, markedets og samfunnets vegne en "visjon" om fremtidens adressedataforvaltning. Vi er helt inneforstått med at visjonene er vanskelige å nå, spesielt på kort sikt, men vi våger oss:

- At Staten har en felles politikk for avgivelse av adressedata til markedet uansett hvor dataene kommer fra, herunder at kommunene som adressetildelende instans får en andel av kommersielle inntekter av avgivelse til markedet.
- At det arbeides mot et langsiktig mål om etablering av et nasjonalt samordnet adresseregister der den felles nasjonale innsats består i at GAB som offisielt adresseidentregister kobles til personer og organisasjoner.

Det første kulepunktet vil medføre et økt insitamant innen det offentlige for å produsere data med kvalitet som også andre innen samfunnslivet kan ha nytte av.

Det andre kulepunktet vil redusere ressursforbruket i samfunnet med å holde adressedata ajour. SINTEF har bl.a. beregnet at det i dag benyttes mer enn 4,4 milliarder kroner på adressedataforvaltning i Norge. Med en samordning antas det at denne ressursinnsatsen kan senkes til 1 milliard kroner, og at gevinsten kan tas ut i bedre offentlig og privat tjenesteyting.

Veien mot visjonene

Det ligger utenfor seminaret - og NEs daglige funksjoner - å drøfte mulige strategier for å kunne nå visjonene. Men selv mindre steg på veien fremover vil være av verdi:

- GAB som nasjonal adressestandard.
- Standardisert datautveksling.
- Toveis data- og informasjonsflyt mellom GAB/Kartverket/kommunene og aktører som forvalter og trenger informasjon om adresser, personer og virksomheter. Sentrale aktører er Folkeregisteret, Enhetsregisteret, Posten Norge (postadresser) og Telenor Media (telefonadresser).

Suksesskriterier i denne sammenhengen er:

- At GABs adresseregister har tilstrekkelig datakvalitet.
- At Kartverkets samhandling med kommunene som adressegivende instans sørger for et raskt og løpende ajourhold av GAB.
- At kommunene i økt grad benytter GAB-data til egne formål.
- At relevante adressehendelser løpende kan leveres på elektronisk form til samhandlende aktører.
- At samhandlende aktører løpende ajourfører sine adresseregistre med adressehendelser fra GAB, og at avvik mellom "egne adresser" og "GAB-adresser" løpende kommuniseres tilbake til adressegivende instans via Kartverket.

- At eksisterende avvik reduseres gjennom prosjektorganisert samarbeid, og eventuelt andre som partene måtte ønske skal delta.

Hvordan NE kan bidra:

- Systemløsning for fremstilling og distribusjon av adressehendelser. Det har allerede vært i drift et prøvesystem i ca 2 år. Dette prøvesystemet blir i disse dager erstattet av en permanent løsning i EDR2 (neste generasjon av Eiendomsregisteret). Det er allerede foretatt pilotleveranser av adressehendelser fra EDR2 til både SSB og Posten Norge. Om nødvendig kan denne løsningen tilpasses andre aktørers behov.
- Både Kartverket, kommuner, NE og forhandlere bør få andel av kommersielle inntekter. Kartverket, noen storbykommuner og NE drøfter modeller for dette allerede.
- Delta i prosjekt for å etablere dataflyt med andre aktører.
- Tilgjengeliggjøre Norges Eiendommer på CD-rom i kommunene til spesielt gunstige betingelser, noe Kartverket og NE allerede drøfter et opplegg for.

Hvorfor økende avvik mellom GAB og DSF?

NE har ingen relevant kunnskap om registreringsrutinene i folkeregistrene, herunder hvordan den månedlige papirbaserte adresserapporten fra GAB behandles. Men rutinene vil utvilsomt ha kunnet påvirke avviket.

Det NE vet er at det har skjedd store omlegginger av adressene i GAB de siste årene - noe som Kartverket bør gjøre rede for (tildeling av offisiell adresse, omadresseringer, kommunesammenslåinger og kommunegrensereguleringer). Datamodellen i GAB er i sin natur "status", ikke "temporal". Dette betyr at GAB representerer en modell av hvordan verden er, ikke hvordan den utvikler seg. For å bøte noe på dette er det innarbeidet en hendelseslogg i GAB-databasen. Denne GAB-loggen har alltid vært begrenset, men har gradvis blitt forbedret.

I mars 1996 ble det for en spesiell adressedataveranse etablert en midlertidig adressehendelsesdatabase utenfor GAB. Dette satte krav til at alle adressehendelser måtte logges. Før denne tid ble ikke massivregistreringer logget, og har derfor ikke kommet med på rapportene fra GAB. Omtrent på samme tidspunkt ble det besluttet at NE skulle utvikle en permanent hendelsesdatabase (EDR2) for alle dataobjekter i både Elektronisk Grunnbok og GAB. I denne forbindelse er GAB-loggen igjen gjennomgått og forbedret flere ganger. Det er mulig å logge hendelser i GAB-loggen uten at hendelsene skrives til GAB-rapportene, noe som også har blitt benyttet. Konsekvensen av disse forholdene er at adressehendelser ikke har blitt rapportert, noe som sikkert har bidratt til økende avvik i forhold til DSF.

GAB datakvalitetsarbeider

Kartverket bør gjøre rede for datakvalitetsarbeidene. NE har bistått Kartverket med ressurser i forbindelse med noen av arbeidene, bl.a.:

- Prosjektadministrasjon adressekoordinatprosjektet.
- Maskinelle ryddinger og feilrettinger.
- Etablering av adressedataflyt med Posten Norge.
- Analyseprogram på Norges Eiendommer.
- Pilotprosjekt for "Oppretting i kommunene".

NE vil fortsette med slik bistand. For 1999 er slik bistand planlagt rettet mot "Oppretting i kommunene". Kartverket planlegger en sentral styringen av gjennomføring ved det enkelte kartkontor. En tar sikte på å benytte metoden som ble utarbeidet i pilotprosjektet i 1998. Metoden retter seg mot analyse, maskinell og manuell oppretting knyttet til 10 konkrete problemstillinger. For adressedata er dette:

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

- Pekere.
- Kretsopplysninger (mangler og avvik ift kart).
- Adresser i forhold til bygningstype (antall pekere).

8. Forslag til tiltak for bedre adresseramordning

Rådgiver Lars Rogstad, SSB

Notatet ble utarbeidet før seminaret, og flere av de foreslåtte tiltakene ble drøftet på seminaret. Resultatet av disse drøftingene er oppsummert i den vedtatte tiltaksplanen, se kapittel 9. Kapittel 8 i denne rapporten inneholder mer om bakgrunnen for tiltakene.

Tiltak som er merket med * i dette notatet er tiltak som er foreslått en eller flere ganger tidligere. Det er grunn til å anta at disse tiltakene fortsatt er aktuelle.

1. Utarbeide dokumentasjon adressesamsvar

En absolutt nødvendig forutsetning for å kunne forbedre koblingsresultatet er at det forligger tilstrekkelig og hensiktsmessig dokumentasjon av samsvaret (eller egentlig mangelen på samsvar) mellom de to adresseregistrene.

Denne dokumentasjonen må utføres regelmessig (f.eks. årlig, pr. 1.1.), slik at en ev. utvikling kan dokumenteres. Dokumentasjonen må også kunne bidra til å avdekke årsaker til ev. manglende kobling og identifisere spesielle problemområder, f.eks:

- hvilke kommuner har dårligst kobling
- ulik bruk av adresstype i GAB og DSF (dvs. avdekke systematiske avvik)
- identifisere hvilke deler av adressebegrepet som forårsaker manglende kobling, for eksempel gatekode eller husnummer

Bl.a. med grunnlag i denne dokumentasjonen må det forsøkes å identifisere hvilken etat (Kartverket, kommunene eller Skattedirektoratet) som eier problemområdet og kanalisere problemet til rett etat. Sannsynligvis vil det ikke bare være den ene etaten som har ansvaret alene, men løsningen må finnes i et bedre samspill mellom alle etatene.

2. Etablere «Kontaktforum for adressesamsvar DSF/GAB»

SSB vil foreslå at det opprettes et eget kontaktforum som kan drøfte disse problemstillingene mer regelmessig (for eksempel to ganger pr. år). Forumet vil ha representanter fra de ansvarlige etatene Skattedirektoratet, Kartverket, kommunene og SSB.

Aktuelle problemstillinger for forumet:

- utarbeide og behandle dokumentasjon på adressesamsvar mellom DSF og GAB
- drøfte rutiner for registrering av adresser i DSF og i GAB
- drøfte kommunikasjonen mellom Folkeregisterkontorene og GAB-ansvarlige i kommunene
- forslå tiltak for å forbedre samsvar mellom adressene

Forumet må bestå av «ansvarlige» personer, ha regelmessige møter og foreslå og følge opp vedtatte tiltak som kan forbedre adressesamsvaret mellom de to registrene. SSB kan eventuelt påta seg å lede og å være sekretariat for forumet

3. Datakvalitet og registreringsrutiner i GAB

Visse forhold kan tyde på at det er sider ved registerkulturen i GAB-systemet som kan forbedres. En av forutsetningene for etableringen av GAB er at registeret skal fungere som et on-line register som til enhver tid skal være oppdatert med relevant og korrekt informasjon. For store deler av GAB fungerer dette bra i dag (for eksempel eiendomsomsetning), mens for andre deler er det fortsatt rom for forbedringer.¹

¹ Statskonsult har undersøkt datakvaliteten i GAB-registeret i forbindelse kartlegging av datakvalitet i grunddataregistrene (Statskonsult 1996). Kartleggingen slår bl.a. fast følgende hovedpunkter:

- store forsinkelser med registrering, f.eks. 2-3 mnd. for ulike meldinger om bygg

Dette gjelder særlig for forhold som oppdateringsfrekvens, aktualitet og kvalitetskontroll. Sentrale stikkord er behovet for endringshåndtering, rettinger og feilhåndtering. Mye av dataene i GAB er hendelsesorientert, mens systemløsningene til nå mest har fokusert på situasjonsdata pr. en bestemt dato.

Følgende tiltak kan være aktuelle for å forbedre datakvaliteten og registreringsrutinene i GAB-systemet:

3.1 Gjennomgang av adresseregisteret i GAB (*)

Det gjennomføres tiltak for å:

- kvantifisere datakvaliteten i adresseregisteret, for eksempel utfyllingsgrad og kvalitet for utvalgte adressekjennermerker
- avdekke bebodde adresser som mangler i GAB, jf. koblingene mellom DSF og GAB (se tiltak 1)

3.2 Forbedre datakvaliteten i GAB

Det bør gjennomføres tiltak som kan forbedre registerkvaliteten, jf. kartleggingen i tiltak 3.1.

3.3 Innskjerpe meldeplikten til GAB-registeret (*)

Det må innskjerpes overfor de ulike adressegivende myndighetene at meldeplikten for nye og/eller endringer i eksisterende adresser må følges opp. Dette omfatter bl.a. følgende etater:

- adressegivende myndighet (kommunal oppmålingsetat)
- kommunen, for kirkesogn
- kommunestyret, for skolekretser
- postverket, for poststeder (jf. avtalen mellom Posten og Kartverket om oppdatering av GAB)

Dette må særlig omfatte at registrering av nye adresser i GAB må prioriteres høyere, jf. også forskrift til delingsloven:

« adressene (bør) senest tildeles i forbindelse med at det gis tillatelse til å føre opp bygning Adresse skal tildeles i forbindelse med delingsforretning dersom det er bestemt at ubebygde tomter i området skal ha offisiell adresse.» Og «Av hensyn til ulike adressebrukere er det viktig at adressene er klar seinest når nybygg blir satt i gang.»

3.3 Utarbeide instruksjoner til adressegivende myndighet (*)

Instruksene bør justeres og/eller endres for bedre å ivareta følgende forhold:

- hvordan skal forskjellige hendelser registreres; særlig endringer og avganger av eksisterende adresser
- innføre rutiner for splitting av eksisterende adresser
- tildeling av numerisk adresser *før* innflytting finner sted (som er i samsvar med eksisterende instruks, men følges instruksjonen?)
- ryddigere rutiner ved omnummereringer av hus i en gate

-
- betydelige mangler i noen datafelt, f.eks. 46% utfylt for kode for oppvarming
 - gode koblinger mot tinglysningsdata, men betydelige mangler ellers

Videre slår rapporten fast at det er svak motivering for å bedre kvaliteten hos de som registrerer data (kommunene). Dette skyldes i første rekke liten egen nytte av de aktuelle dataene. Det er svake formelle styringslinjer fra SK til kommunene. SK benytter selv få data fra GAB direkte til egne forvaltningsoppgaver, og det er ikke etablert feilmeldingsrutiner for evt. datafeil. Konsekvensene for SK av manglende datakvalitet blir dermed små. Dermed blir SK avhengige av systematiske tilbakemeldinger om manglende datakvalitet fra større brukere som f.eks. SSB.

Kommunene benytter i liten grad selv GAB-data i egen saksbehandling, og må også betale for ev. dataleveranser fra det sentrale GAB-systemet. Dette bidrar ikke til å styrke kommunenes motivasjon for å forbedre datakvaliteten.

3.4 Endringer i GAB (*)

Følgende endringer i GAB kan være aktuelle for bedre å dekke DSFs behov:

- annen utforming av rapportene fra GAB til folkeregistrene - tydeligere framstillinger av endringer av eksisterende adresser og boligeiendommer
- matrikeladresser - må kunne ha adressenavn (mellomadresse) for lavere nivå enn gårdsnummer
- merke GAB med bebodde adresser (jf. tidligere (1994) ønske fra DSF)

4. Registrering av adresser i DSF

4.1 Merking av midlertidige adresser i DSF

Det innføres merking av bruk av midlertidig adresse i DSF, dvs. en adresse som ikke er sjekket mot (eventuelt ikke finnes i) det offisielle adresseregisteret i GAB.

4.2 Utarbeide rutiner for tilbakemeldinger om feil og mangler til GAB (*)

Sentralkontoret og Kartverket må utarbeide rutiner for tilbakemeldinger av feil og mangler ved rutiner eller adressemeldinger fra GAB - hva skal rapporteres til hvem og på hvilken form

5. Samspillet mellom GAB og DSF

5.1 Beslutning om at DSF skal basere seg på adresseregisteret i GAB

Det må fattes en beslutning (ev. på intensjonsnivå) om at registrering av adresser i DSF skal basere seg på det offisielle adresseregisteret i GAB. Denne beslutningen skal ligge til grunn for en utredning om on-line forbindelse mellom DSF og GAB.

5.2 Utredning om DSFs on-line tilgang til GAB

Det skal utredes forutsetninger og konsekvenser for DSFs on-line tilgang til adresseregisteret i GAB. Utredningen skal baseres på en positiv intensjon, jf. tiltak 5.1 over. Dette kan være kontakt på ulike nivåer og med ulike ambisjonsnivå:

- oppslag for kontroll av enkeltadresser
- program-til-program kommunikasjon

Det etableres en arbeidsgruppe med representanter fra Skattedirektoratet, Statens kartverk, Statistisk sentralbyrå, folkeregisterkontorene og kommunene. Arbeidsgruppa skal bl.a. utrede følgende forhold:

- DSFs databehov for adressedata
- krav til datakvaliteten i GAB
- krav til oppdateringsrutiner i GAB
- tekniske løsninger, inkl. ev. systemmessige endringer i DSF og GAB
- økonomiske konsekvenser - kostnader og ev. innsparelser i forhold til dagens løsning
- ev. behov for endring i lover og forskrifter
- nytteeffekter for andre brukere av data fra DSF
- finansiering
- tidsplan for gjennomføring

5.3 Opplæringstiltak og brukerhåndbøker (*)

Kartverket og Sentralkontoret må avklare behovet for opplæringstiltak og ev. revisjon av brukerhåndbøker for adressegivende myndighet. Det bør iverksettes tiltak for å bedre forståelsen mellom etatene, for eksempel ved felles opplæringstiltak.

5.4 Presisering av felles terminologi (*)

Brukerhåndbøker, skjermbilder og instruksjer til folkeregistrene må gjennomgås.

Terminologien som er brukt i DSFs adressedel må ev. rettes i samsvar med de offisielle begrepene.

9. Konklusjoner – tiltaksplan og videre arbeid

På seminaret ble det arbeidet fram en felles og omforent tiltaksplan som prioriterer aktuelle tiltak. Tiltaksplanen skal konkretiseres i en mer detaljert aktivitetsplan. Hver etat (dvs. Skattedirektoratet, Statens kartverk og Statistisk sentralbyrå) har ansvaret for å detaljere de aktivitetene der etaten er ansvarlig for tiltaket, og SSB har påtatt seg å koordinere dette arbeidet.

Tiltaksplan adressesamsvar - DSF og GAB

- utarbeidet 11.12.98

1. Bakgrunn

Denne tiltaksplanen inneholder tiltak knyttet til forbedring adressesamsvar mellom Det sentrale folkeregister (DSF) og Adresseregisteret i GAB.

Tiltaksplanen er basert på diskusjoner mellom Skattedirektoratet, folkeregisterkontor, Statens kartverk, kommunene, Geoservice AS, Norsk Eiendomsinformasjon as og Statistisk sentralbyrå på seminar 8. og 9. desember 1998 (på Lysebu) om adressesamsvar mellom DSF og GAB.

2. Problembeskrivelse

Følgende problembeskrivelse ligger til grunn for tiltakene i denne planen:

- i) manglende samsvar (og direkte kobling) mellom DSF og GAB
- ii) ikke tilfredsstillende datakvalitet i GAB
- iii) manglende rutiner for endringer av adresser i GAB

3. Prioriterte tiltak

Tiltakene er mer detaljert beskrevet i SSB notat 'Tiltak adressesamsvar' (27.11.98/Rog). Tiltakene i denne oversikten skal detaljeres og utdypes særlig mht. innhold, ressursbehov og gjennomføringstidspunkt. Dette skal konkretiseres i en aktivitetsplan for tiltakene, slik at alle berørte parter kan benytte planen til planlegging og prioritering av ressurser. SSB kan påta seg å koordinere dette arbeidet.

Det presiseres at alle hovedgruppene av tiltak må sees i sammenheng. Spesielt gjelder dette tiltaket om en utredning om mer direkte kobling mellom DSF og GAB, og tiltakene som gjelder forbedring av datakvaliteten i GAB og i DSF.

Det er enighet om følgende prioriterte tiltak:

1. Samspillet mellom DSF og GAB

1.1 Utredning om elektronisk datautveksling mellom DSF og GAB

Det skal utredes forutsetninger og konsekvenser for elektronisk datautveksling mellom DSF og GAB. Utredningen skal tjene som et beslutningsunderlag for eventuelle konkrete utviklingsprosjekt. Utredningen skal baseres på en positiv intensjon om at registrering av adresser i DSF skal basere seg på det offisielle adresseregisteret i GAB. Utredningen skal ta utgangspunkt i konkrete behov og nytteeffekter for Skattedirektoratet, Folkeregisteret, kommunene og GAB.

Ansvarlig for gjennomføring: Skattedirektoratet og Statens kartverk, ev. i samarbeid med SSB og Norsk Eiendomsinformasjon as

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

1.2 Pilotprosjekt om DSFs on-line tilgang til GAB

Utvalgte folkeregisterkontor skal på prøvebasis få on-line tilknytning til GAB for oppslag, for å lette folkeregisterets tilgang til relevant informasjon i GAB (for eksempel adressedata, informasjon om hjemmelshaver).

Ansvarlig for gjennomføring: Statens kartverk, i samarbeid med Skattedirektoratet

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

1.3 Navngiving av matrikeladresser i DSF og GAB

Det skal gjennomføres en felles måte å navngi matrikeladresser ('bolignavn') i DSF og GAB. Dette skal baseres på navngivingsrutinene i DSF. Det må avklares hvilken etat som skal ha forvaltningsansvaret for dette.

Ansvarlig for gjennomføring: Skattedirektoratet og Statens kartverk

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

1.4 Identifisering av undernummer for matrikeladresser

Det skal gjennomføres en felles måte å identifisere undernummer for matrikeladresser i DSF og GAB. Dette skal baseres på eksisterende nummereringssystem i GAB.

Ansvarlig for gjennomføring: Skattedirektoratet og Statens kartverk

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

2. Registrering av adresser i GAB

2.1 Utvikle kvalitetsindikatorer for adresseregisteret i GAB

Det skal gjennomføres tiltak for å kvantifisere datakvaliteten i adresseregisteret for de deler av GAB som har relevans for samsvaret med DSF. Det skal utvikles indikatorer for å beskrive datakvaliteten, for eksempel:

- korrekt adresseident (for eksempel andel returpost som kvalitetsmål)
- tidsgap mellom opprettelse av en adresse og faktisk registrering i GAB
- kvalitet på registrering av kretser for adresser

Ansvarlig for gjennomføring: Statens kartverk, ev. i samarbeid med Statistisk sentralbyrå

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

2.2 Presisere instruksjoner, veiledninger og informasjon til GAB-ansvarlige i kommunen

Instruksjoner, veiledninger og informasjon for registrering av adresser i GAB skal gjennomgå for bedre å ivareta endringer og avganger av eksisterende adresser, rutiner for splitting av eksisterende adresser og raskere oppdatering av adresseregisteret. Det skal vurderes å innføre ukentlig rapportering og/eller on-line rapportering til GAB for de kommuner som ikke er on-line tilknyttet GAB. Dette tiltaket tas opp i Samordningsforum for GAB.

Ansvarlig for gjennomføring: Statens kartverk

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. kvartal 1999

2.3 Rapporter fra GAB til DSF

Rapportene fra GAB til folkeregistrene skal få en tydeligere framstilling av endringer av eksisterende adresser og adresser som berører boligeiendommer. Denne aktiviteten pågår p.t.

Ansvarlig for gjennomføring: Statens kartverk, i samarbeid med Skattedirektoratet

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

2.4 Oppretting av bebodde adresser i GAB

Det skal avdekkes og opprettes bebodde adresser (dvs. adresser som er registrert i DSF) som mangler i GAB. Dette skal baseres på dataoverføring fra DSF til GAB. 'Bebodd adresse' skal registreres og forvaltes i DSF. Som et strakstiltak skal det opprettes adresse for alle eiendommer i GAB der det i DSF er registrert bosatte for tilsvarende (matrikel-) adresse.

Ansvarlig for gjennomføring: Statens kartverk, i samarbeid med Skattedirektoratet

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

2.5 Bebodde adresser i GAB

GAB skal merkes med bebodde adresser (dvs. adresser som er registrert i DSF).

Ansvarlig for gjennomføring: Statens kartverk, i samarbeid med Skattedirektoratet

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

3. Registrering av adresser i DSF

3.1 Utarbeide rutiner for tilbakemeldinger om feil og mangler til GAB

Det skal utarbeides rutiner for tilbakemeldinger fra DSF til GAB av feil og mangler i adressedata fra GAB.

Ansvarlig for gjennomføring: Skattedirektoratet

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

3.2 Offisiell adresse til alle matrikeladresser i DSF der det også finnes offisiell adresse

Det skal byttes fra matrikel- til offisiell adresse for alle matrikeladresser i DSF der det også finnes offisiell adresse.

Ansvarlig for gjennomføring: Skattedirektoratet, i samarbeid med SSB

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. halvår 1999

3. Generell samordning og kontakt

4.1 Dokumentasjon adressesamsvar

Det skal utarbeides regelmessig, tilstrekkelig og hensiktsmessig dokumentasjon av samsvaret mellom adresser i DSF og GAB. Dokumentasjonen skal baseres på tidsmessig avstemte registeruttrekk fra DSF og GAB.

Ansvarlig for gjennomføring: Statistisk sentralbyrå

Ressursbehov:

Tidsplan: 1. kvartal 1999

4.2 Adressesamsvar DSF/GAB som tema i Samordningsforum for GAB

Forhold knyttet til adressesamsvar mellom DSF og GAB skal regelmessig drøftes i Samordningsforum for GAB. Forumet skal bl.a. drøfte gjennomføringen av mer kortsiktige og praktisk rettede tiltak.

Ansvarlig for gjennomføring: Samordningsforum for GAB

Ressursbehov:

Tidsplan:

Videre arbeid

Tiltaksplanen ble oversendt Skattedirektoratet og Kartverket 11. desember 1998, og det ble bedt om en tilbakemelding på de foreslåtte tiltakene innen 1. februar 1999.

Både Kartverket og Skattedirektoratet ga positive og konstruktive tilbakemeldinger til tiltaksplanen. Disse er gjengitt i vedlegg 4 og 5.

SSB er opptatt av at den positive viljen til samarbeid som tiltaksplanen representerer blir videreført gjennom konkrete aktiviteter. Derfor er det viktig at gjennomføringen og oppfølgingen av de foreslåtte tiltakene sikres på en effektiv måte, og at dette arbeidet ikke mister det nødvendige 'trykket' og drivet som nå er etablert gjennom arbeidet på seminaret.

SSB har derfor foreslått at tiltakene i denne planen blir fulgt opp av en samordningsgruppe med representanter fra Skattedirektoratet, Kartverket og SSB. Denne samordningsgruppa skal rapportere til et samordningsforum bestående av skattedirektøren, kartverksdirektøren og administrerende direktør i SSB. Formålet med dette er at tiltakene i planen skal sikres god oppfølging og fokus framover, og at nødvendige avklaringer som berører flere etater kan bli foretatt på en effektiv måte.

SSB har tatt initiativet til et første møte i denne samordningsgruppa. Gruppa skal møtes primo mai 1999 for å drøfte detaljeringen og gjennomføringen av tiltaksplanen

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

Statistisk sentralbyrå vil også ta initiativ til et eget oppfølgingsmøte i september 1999 for å drøfte gjennomføringen av tiltaksplanen.

Referanser – aktuell dokumentasjon

- FIN 1995 *Forslag til boligregister og bruk av leilighetsnummer i folkeregisteret.* Innstilling fra en arbeidsgruppe. Finansdepartementet, 22.12.95
- Rogstad, Lars (1996) *Samordnet bruk av GAB-data i SSB.* Notater 96/14, Statistisk sentralbyrå
- SkD 1993 *Adresseregisteret i GAB.* Rapport fra en arbeidsgruppe. Skattedirektoratet, 31.3.93
- SSB 1992 *Folke- og bolig telling 1990. Hele landet.*
- SSB 1994 *Folke- og bolig telling 1990 - Evaluering.* Innstilling fra et utvalg som har vurdert tellingen. Notater 94/3. Avdeling for personstatistikk, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1995a *Mot en registerbasert Folke- og bolig telling år 2000?* Notat 1995/3. Avdeling for personstatistikk, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1995b *Mot en registerbasert husholdnings-/bolig telling?* Notat 1995/21. Avdeling for personstatistikk, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1996 *Statusrapport pr. 1. juli 1996 fra styringsgruppen som skal sikre bedre samsvar mellom GAB-registeret og Det sentrale folkeregister.* Upublisert notat, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1997 *Metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister.* Rapport fra en arbeidsgruppe. Notater 97/15, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1998a *Rapport fra seminar om innholdet i Folke- og bolig tellingen år 2000 (20.11.98).* Notater 98/2. Avdeling for personstatistikk, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1998b *Metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister.* Revidert forslag. Rapport fra en arbeidsgruppe. Notater 98/5, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1998c *Geografisk informasjon i folke- og bolig tellingen år 2000.* Notater 98/26, Statistisk sentralbyrå
- SSB 1998d *Folke- og bolig tellingen år 2000.* Høringsnotat om innhold. Notater 98/30, Statistisk sentralbyrå
- Statskonsult 1996 *Utvikling av metode for kartlegging av datakvalitet i grunndataregistre.* Rapport nr. 4204.20, Statskonsult, 19.3.96
- Strand, Børge (1996) *Kobling av adresseregistrene i DSF og GAB.* Dokumentasjon og resultater. Notater 96/7, Statistisk sentralbyrå
- Thorkildsen, Finn (1998) *Kobling av adresser fra GAB og DSF - status og utvikling.* Notater 99/1, Statistisk sentralbyrå

Vedlegg 1: Seminarinvitasjon

Mottaker

Oslo, 14.05.99

Vår ref.: 98/2618 -

Saksbehandler: Lars Rogstad, tlf. direkte: 22 00 44 95

Avdeling for samordning og utvikling

Adressesamordning - invitasjon til seminar 8. og 9. desember 1998

Statistisk sentralbyrå skal gjennomføre en folke- og bolig telling i år 2000, og dette prosjektet setter ytterligere fokus på behovet for samordning mellom administrative og statistiske registre. Spesielt er samordning mellom adresseregistrene i Det sentrale folkeregister (DSF) og GAB-registeret sentralt.

Statistisk sentralbyrå vil derfor invitere sentrale aktører og bidragsyttere til et arbeidsseminar om disse problemstillingene. Seminaret vil være på Lysebu (på Voksenkollen i Oslo) tirsdag 8. og onsdag 9.12.98. Foreløpig program og deltakerliste er vedlagt.

Formålet med arbeidsseminaret er å prioritere og konkretisere det videre arbeidet med samordning av adresseregistrene DSF og GAB-registeret. Siktemålet er at det i løpet av seminaret skal arbeides fram et felles og omforent dokument som prioriterer aktuelle tiltak og kan virke styrende for de enkelte institusjonene. SSB vil forberede et slikt dokument, og distribuere dette sammen med øvrige sakspapir før seminaret. For arbeidsformen på seminaret er det derfor spesielt viktig at hver institusjon deltar med representanter som har myndighet eller fullmakt til å prioritere aktiviteter i egen institusjon.

Arbeidsformen på seminaret vil være forberedte innledninger og diskusjoner under hvert punkt. Dag to av seminaret vil i det vesentligste benyttes til diskusjoner om prioriteringer av aktuelle tiltak. Konklusjonene fra seminaret vil bli dokumentert i en egen rapport.

Statistisk sentralbyrå vil med dette invitere <mottakeren av brevet> til arbeidsseminaret, med inntil deltakere.

Vi ber om tilbakemelding om deltakelse innen fredag 27. november. Statistisk sentralbyrå vil dekke opphold og overnatting på Lysebu.

Saksdokumenter og oppdatert seminarprogram vil sendes ut i uke 49. Vi ser fram til et spennende og utbytterikt seminar!

Med vennlig hilsen

Lars Rogstad
GIS-koordinator

Vedlegg: Seminarprogram og deltakerliste (foreløpig)

Vedlegg 2: Seminarprogram

Program

Tid: Tirsdag 8. og onsdag 9. desember 1998

Sted: Lysebu, Oslo

Tidspunkt	Tema	Innleder
<i>Tirsdag 8. desember</i>		
fra 10.30	Kaffe	
11.00	Velkommen - åpning - formålet med seminaret	Paul Inge Severeide, SSB
11.10 - 11.30	Adressesamsvar DSF og GAB - generell innledning, problemstillingen sett fra SSB - SSBs behov	Lars Rogstad, SSB
11.30 - 12.30	Samsvar mellom adresseregistre - detaljerte resultater - utvikling over tid	Finn Thorkildsen, SSB
12.30 - 13.30	<i>Lunsj</i>	
13.30 - 15.00	Adresseregisteret i GAB - lovgrunnlag - generelt om innholdet - registreringsrutiner - datakvalitet - distribusjonsformer - planer, videre utvikling - forslag til tiltak	Gotfred Rygh, Kartverket
15.00 - 15.30	<i>Kaffe-pause</i>	
15.30 - 16.30	Adressedata i Folkeregisteret - Folkeregisterets oppgaver og behov - behandling av flyttemeldinger - registreringsrutiner - samspillet med adressedata i GAB, meldingsgangen til GAB - datakvalitet - behov for videre utvikling - forslag til tiltak	John Olav Birkeland, Skattedirektoratet og Solveig Berg, Bærum likningskontor og folkeregister
16.30 - 17.15	Adresseforvaltning i kommunene - kommunen som produsent av adresser - oppdatering og vedlikehold av adresser - samspillet med folkeregisteret - dekningsgrad og datakvalitet - forslag til tiltak	Reidar Sætveit, Hamar kommune

Adressesamsvar mellom folkeregister og adresseregister i GAB

17.15 - 18.00 Adresser og registerkoblinger Helge Wangen, Geoservice AS
- virkelighetsbeskrivelse
- problemområder
- rollefordeling og oppgaveløsning
- forslag til tiltak

19.00 Middag

Onsdag 9. desember

9.00 - 9.45 Adresser og registerkoblinger Tore Brettås, Norsk
Eiendomsinformasjon AS
- virkelighetsbeskrivelse
- problemområder
- rollefordeling og oppgaveløsning
- forslag til tiltak

**9.45 - 10.30 Forslag til tiltak for bedre
adressesamordning** Lars Rogstad, SSB

10.30 - 11.00 Kaffepause

11.00 - 12.30 Diskusjon - aktuelle tiltak

12.30 - 13.30 Lunsj

**13.30 - 15.00 Oppsummering, konklusjoner, videre
arbeid** Paul Inge Severeide, SSB
- "vedtak" av endelig tiltaksplan
- ressursanslag
- ansvarlige
- tidsplan

Vedlegg 3: Deltakerliste

Navn	Institusjon	Funksjon/ stilling	Postadresse	Tlf.
Harald Hammer	Skattedirektoratet Sentralkontoret for folkeregistering	Underdirektør	Postboks 6300 Etterstad 0603 Oslo	22 07 70 00
John Olav Birkeland	Skattedirektoratet Sentralkontoret for folkeregistering	Førstekonsulent	Postboks 6300 Etterstad 0603 Oslo	22 07 79 28
Solveig Berg	Bærum likningskontor og folkeregister	Leder	Postboks 131 1301 SANDVIKA	67 52 30 99
Heming Herdlevær	Statens kartverk Avdeling for eiendomsinformasjon	Avdelingsdirektør	Kartverksvn 3500 HØNEFOSS	32 11 81 00
Gotfred Rygh	Statens kartverk Avdeling for eiendomsinformasjon	Senioringeniør	Kartverksvn 3500 HØNEFOSS	32 11 81 00
Knut Wikstrøm	Statens kartverk Hedmark		Vangsv. 73 2300 Hamar	67 52 39 00
Reidar Sætveit	Hamar kommune Teknisk etat	Oppmålingssjef	Vangsvn. 143 2300 HAMAR	62 51 06 00 62 51 06 66
Terje Ersland	Strand kommune	Oppmålingssjef	Postboks 115 4100 JØRPELAND	51 74 30 00 51 74 30 57
Kjell Berge	Bærum kommune Planseksjonen Geodataavdelingen	Avdelingsleder	Postboks 124 1301 SANDVIKA	67 50 43 20
Geir Brandborg	Finansdepartementet Seksjon for langsiktige makroøkonomiske analyser	Førstekonsulent	Postboks 8008 Dep 0030 OSLO	22 24 44 28
Dag Høgvard	Miljøverndepartementet Regional- og kartseksjonen	Rådgiver	Postboks 8013 Dep. 0030 OSLO	22 24 59 17
Helge Wangen	Geoservice AS	Daglig leder	Pressesenteret 2600 LILLEHAMMER	61 25 50 55 91 10 89 31
Knut Jetlund	Geoservice AS	Sivilingeniør	Pressesenteret 2600 LILLEHAMMER	61 25 50 55 91 10 89 31
Tore Brettås	Norsk Eiendomsinformasjon as	Utviklingssjef	Postboks 1542 Vika 0117 OSLO	23 11 39 30
Paul Inge Severeide	Statistisk sentralbyrå Seksjon for folke- og boligting	Prosjektleder	Postboks 1260 2201 KONGSVINGER	62 88 52 90 91 78 17 11
Finn Thorkildsen	Statistisk sentralbyrå Seksjon for folke- og boligting	Førstekonsulent	Postboks 1260 2201 KONGSVINGER	
Harald Utne	Statistisk sentralbyrå Seksjon for folke- og boligting	Rådgiver	Postboks 8131 Dep. 0033 Oslo	
Coen Hendriks	Statistisk sentralbyrå Seksjon for folke- og boligting	Rådgiver	Postboks 1260 2201 KONGSVINGER	
Henning Hartvedt	Statistisk sentralbyrå Seksjon for befolkning og utdanning	Førstekonsulent	Postboks 1260 2201 KONGSVINGER	
Lars Rogstad	Statistisk sentralbyrå Avdeling for samordning og utvikling	Rådgiver	Postboks 8131 Dep. 0033 Oslo	22 00 44 95
Johan Fosen	Statistisk sentralbyrå Seksjon for statistiske metoder og standarder	Konsulent	Postboks 8131 Dep. 0033 Oslo	

Vedlegg 4: Tiltaksplan – tilbakemelding fra Statens kartverk

Statistisk Sentralbyrå
P.b. 8131 Dep.
0033 Oslo

SSB		1 8 FEB 1999	
S.nr	99/366	D.nr.:	2
A.:	520.	Off/Uoff.:	
Kr.:	370	Saksbeh.:	
Ferdigbeh. (J/N)			


**STATENS KARTVERK
LANDDIVISJONEN**
Kartverksv. 21, 3500 Hønefoss
Telefon: 32 11 81 00
Telefax: 32 11 81 01

Deres ref:
98/2618

Vår ref:
Sak/dok.: 98/1547 - 2
Ark.: 341. 2 GR

Dato:
16. februar 1999

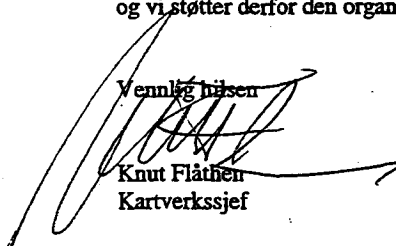
ADRESSESAMORDNING MELLOM DET SENTRALE FOLKEREKISTER OG ADRESSEREGISTERET I GAB.

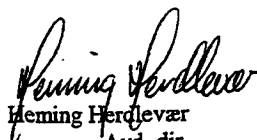
Vi viser til Deres brev av 11/12 - 98, og vedlagte tiltaksplan for addressesamsvar - DSF og GAB som ble utarbeidet i forbindelse med arbeidsseminaret på Lysebu 8. og 9. desember.

Kartverket vil med dette uttrykke støtte til tiltaksplanen. Når det gjelder tidsplanen, dvs. når de forskjellige aktiviteter skal gjennomføres, så er den satt opp etter beste skjønn men uten at det er foretatt dypere analyser av aktivitetenes innhold. Vi tar derfor forbehold om at noen aktiviteter kan bli forskjøvet i forhold til det som er anslått. Vi vil også understreke at enkelte aktiviteter ikke kan gjennomføres uten aktiv medvirkning fra Skattedirektoratet. Noen aktiviteter, for eks. 2. 1 og 2.2 dreier seg om generelle tiltak for å heve datakvaliteten på adressene i GAB. Kartverket har i flere år satt fokus på kvalitetssikringsarbeid og de nevnte tiltakene vil ytterligere styrke dette arbeidet. Vi vil med dette signalisere at vi er villige til å foreta de nødvendige disposisjoner bl. annet av personellmessig karakter, slik at Tiltaksplanen kan gjennomføres.

Det er viktig at samordningsaktivitetene blir fulgt opp i praksis og får tilstrekkelig høy fokus, og vi støtter derfor den organisasjonsform som er foreslått.

Vennlig hilsen


Knut Flåtten
Kartverkssjef


Heming Hordlevær
Avd. dir.

Vedlegg 5: Tiltaksplan – tilbakemelding fra Skattedirektoratet



Skattedirektoratet

Saksbehandler
John Olav Birkeland

Deres dato
11.12.98

Deres referanse
98/2618

Vår dato
26 . mars 1999
Vår referanse
98/10215/sff/jbi
34

Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep
0033 Oslo

SSE		29 MAR 1999	
S.n.	99/366	4	
A.	520	Omsett:	
Kr.	701	Skattebet:	
Ferdigbet. (J/N)			

Tiltaksplan for adressesamsvar - DSF og GAB

Det vises til brev av 11.12.98 fra Statistisk sentralbyrå angående 'Tiltaksplan adressesamsvar - DSF og GAB'.

Direktoratet har sett nærmere på de foreslåtte tiltak, og vi tror at dette er tiltak som må inngå som nødvendige element i arbeidet med å oppnå et bedre samspill og mindre avvik mellom GAB og Det sentrale folkeregister(DSF).

Direktoratets bidrag blir:

Tiltak 1.1 'Utredning om elektronisk datautveksling mellom DSF og GAB' har som siktemål å kartlegge og drøfte et fremtidig grensesnitt mellom GAB og DSF. Utredningen vil kreve EDB-messig rådgivning og vurdering. Vi vil i løpet av april søke å avklare hvilke ressurser som som arbeidet krever og om disse vil være tilgjengelige i 1999.

Tiltak 1.2 Pilotprosjekt om DSFs online tilgang til GAB' er et pilotprosjekt hvor Bærum folkeregister gis online tilgang til GAB. Siktemålet med prosjektet er å vinne erfaring i bruken av GAB. Det er fra vår side en forutsetning at tilgangen og bruk skal være vederlagsfri i prøveperioden. Så snart vi får klarsignal, vil vi etablere den nødvendige kontakt med folkeregisteret.

Tiltak 1.3 'Navngiving av matrikkeladresser i DSF og GAB' og tiltak 1.4 'Identifisering av undernummer for matrikkeladresser' er et standardiseringsarbeide. Det gjennomføres ved at vi utarbeider instruksjoner til folkeregistrene og står for lokalt ajourhold i DSF.

Tiltak 3.1 'Utarbeide rutiner for tilbakemeldinger om feil og mangler til GAB' er et forslag til en rapporteringsrutine som kan etableres innenfor dagens rutiner. Vi utarbeider rutiner for dette.

Tiltak 3.2 'Offisiell adresse til alle matrikkeladresser i DSF der det også finnes offisiell adresse' viser til en spesiell type avvik mellom folkeregistret og GAB. I noen kommuner har kommunen omregulert noen adresser fra gnr./bnr til ny gate/vei uten at dette er blitt tatt i bruk i Det sentrale folkeregister. Adressene det gjelder er identifisert og omfanget er ikke stort. Vi vil ta oss av rettingen.

Tiltak 4.2 'Adressesamsvar DSF/GAB som tema i Samordningsforum for GAB'. GAB-Forum - som Skattedirektoratet alt er medlem av - er opprettet av Kommunenes Sentralforbund og

Postadresse
Postb. 6300, Etterstad
0603 Oslo

Kontoradresse
Fredrik Selmers vei 4

Sentralbord
22 07 70 00
Telefaks
22 07 71 08

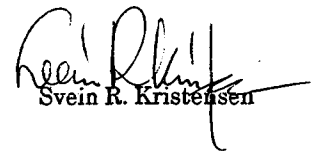
Kartverket. Forumet er et rådgivende organ og skal bidra til samordning og effektivisering av Kartverkets og kommunenes arbeid med GAB-systemene. Forholdet GAB - DSF er et naturlig tema i GAB-Forum og det er også et egnet forum for å overvåke tilstanden i forholdet DSF - GAB. I denne sak kan forumet fungere som samordningsgruppe.

De har foreslått nevnte samordningsgruppe skal rapportere til et samordningsforum bestående av direktørene i Kartverket, SSB og SKD. Fra SKD vil skattedirektøren delta.

Med hilsen



Bjarne Hope
skattedirektør

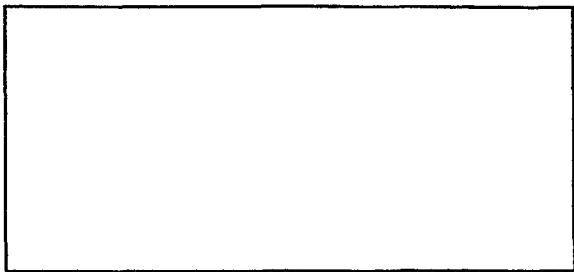


Svein R. Kristensen

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 99/5 Samordnede leveårsundersøkelser: Rapport fra brukerseminar 22. april 1996 og høringsuttalelser. 46s.
- 99/6 H. Utne: FoB2000. Sektordata: Statusrapport og tiltaksplan. 86s.
- 99/7 M. Sjøberg: Instruksjoner til og data fra eksperiment om internasjonal kvotehandel. 27s.
- 99/8 A. Sundvoll: Undersøkelse om kosthold blant spedbarn. 31s.
- 99/9 A. Schjalm: Sluttrapport om utvalg og estimering for kulturlandskapsovervåking. 16s.
- 99/10 E. Vinju: Statistikk over avfall og gjenvinning i industrien - 1996: Dokumentasjon av metode. 61s.
- 99/11 I. Aukrust og H. Utne: Detaljerte arbeidsmarkedsdata – på kommunenivå: Dokumentasjon av arbeidsmarkedsdata til PANDA. 4. utgave. 37s.
- 99/12 K.J. Einarsen, H. Hartvedt, A.B. Skara og C.B. Strand: Faktaark for FylkesKOSTRA-utdanning. Årsrapporteringen for 1998. Sør-Trøndelag fylkeskommune: Nøkkeltall med indikatorer for: Prioriteringer og ressursbruk, Dekningsgrad, Produktivitet og kvalitet. 41s.
- 99/13 G. Sparby: Selvangivelsesstatistikk 1993-1996: Dokumentasjon. 121s.
- 99/14 B.R. Joneid og J. Lajord: FD – Trygd: Dokumentasjonsrapport: Demografi. 1992-1993. 95s.
- 99/15 A.L. Brathaug: Evaluering av fylkesKOSTRA, helsetjenester 1998. 64s.
- 99/16 A.J. Isachsen, S.O. Stoknes og G.H. Bjønnes: Den store gjettekonkurransen. 26s.
- 99/17 Z. Li-Chun, L. Solheim og M. Stålnacke: Lønnsomhetsundersøkelsen for fiskefartøy: Ny utvalgsplan og estimeringsmetode. 61s.
- 99/18 Å. Nossum og L. Sandberg: Harmonisert konsumprisindeks. 31s.
- 99/19 P.E. Tønjum: Dokumentasjon av edb-rutiner for kjeding av årlig og kvartalsvis nasjonalregnskap. 66s.
- 99/20 B. Halvorsen og K.R. Wangen: Dokumentasjon av utdrag fra skattestatistikken 1975-1985 for kobling mot forbruksundersøkelsen. 31s.
- 99/21 B. Halvorsen: Dokumentasjon av analysefiler til prosjektet "Fleksibel energibruk i husholdningene": Prisdata for varer og tjenester (1975-1994), husholdningstariffer for elektrisitet (1975-1996) og temperaturdata (1957-1996). 34s.
- 99/22 B. Halvorsen: Dokumentasjon av analysefiler til prosjektet "Fleksibel energibruk i husholdningene": Forbruksundersøkelsen 1974-1995. 34s.
- 99/23 A. Barstad: På vei mot det gode samfunn?: Om opplegget for en publikasjon som beskriver verdilandskapet i Norge. 72s.
- 99/24 G. Dahl: FD – Trygd: Type prosjekt, organisering, forløpsdata og analysemuligheter. 34s.
- 99/25 J. Johansen og J. Lajord: FD – Trygd: Dokumentasjonsrapport: Arbeidssøkere. 1992-1993. 99s.
- 99/26 K-A. Hovland og F. Bendiksen: Foreldrebetalingundersøkelse: Rapport om betaling for heldagsopphold i kommunale og private barnehager, januar 1999. 38s.
- 99/27 G. Dahl og J. Johansen: FD – Trygd: Dokumentasjonsrapport: Sysselsetting. 1992-1993. 77s.
- 99/28 P. Bakken, H. Hagen og J.A. Osnes: Kvartalsvis lagerstatistikk. 64s.
- 99/29 E. Rønning: Fokusgrupper om opplysninger om skolegang: Dokumentasjon og resultater. 38s.
- 99/31 T.P. Bø: Klassifisering av registrerte arbeidsledige og personer på tiltak i arbeidskraftundersøkelsen (AKU). 45s.

Notater



Tillatelse nr.
159 000/502

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745



Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway